

تغییرات مورفولوژی رودخانه در محل ورود به دشت، مطالعه موردی رودخانه کارون

رضا سبزیوند

مدیر گروه حفاظت رودخانه و کنترل سیلاب شرکت مدیریت منابع آب ایران،

Email: sabzivand_wrm@yahoo.com

علیرضا نجفی

کارشناس شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران، Email: a.r_najafi@yahoo.com

جمشید مصباحی

مدیر گروه مهندسی رودخانه و محیط زیست شرکت مهندسی مشاور سازه پردازی

چکیده:

تعیین پارامترهای ریخت شناسی رودخانه موجب می گردد تا ضمن پیش بینی رفتار رودخانه ها بتوان نسبت به برخورد با رودخانه و اجرای طرح های ساماندهی در آنها کاملاً هوشیارانه و مبتنی بر قواعد حاکم بر آن عمل نمود. این پارامترها در بازه های مختلف رودخانه ها متفاوت بوده و لزوم شناسایی آن در هر مورد برای انجام تحقیقات و انجام فعالیت های مهندسی ضروری است. رودخانه بلافاصله در محل ورود به دشت از کوهستان، شرایط کاملاً متفاوتی پیدا می کند. وجود سیلابدشت های عریض، دانه بندی متفاوت، نوع رودخانه، شیب بستر، نوع بهره برداری از رودخانه نظیر برداشت مصالح رودخانه ای و وجود اراضی مسکونی و کشاورزی از مهمترین این تغییرات می باشند که شناسایی دقیق این پارامترها بر مدیریت رودخانه تاثیرات مستقیم بجای می گذارد. رودخانه کارون با طولی معادل ۸۵۰ کیلومتر و بده متوسط ۴۰۰ متر مکعب بر ثانیه از پرآب ترین و مهمترین رودخانه های دائمی ایران می باشد. در این مطالعه ریخت شناسی این رودخانه در محل ورود به دشت بررسی گردیده است. این مطالعات ضمن معرفی نوع و ویژگی های رودخانه در محل ورود به دشت ناپایداری رودخانه در این بازه را از ۴ روش مختلف اثبات می کند. بررسی فرسایش پذیری و جابجایی رودخانه در یک بازه ۳۰ ساله و مشکلات خاص مورفولوژیکی رودخانه در محل ورود به دشت، تحلیل جزایر رسوبی و تعامل بهره برداری از مصالح رودخانه ای و پارامترهای ریخت شناسی در آن از دیگر نتایج مطالعات است.

واژه های کلیدی: برداشت مصالح رودخانه ای، سیلابدشت، مورفولوژی رودخانه